

URBAN DANSCULTUUR

De **hiphopcultuur** met rappers, dj's, MC's en dansers ontstond in de **jaren 70** aan de **East en West Coast van Amerika**. Afro-Amerikanen en latino's ontwikkelden er verschillende muziek- en dansstijlen die tot de cultuur behoren. In de jaren 80 werd het ook een rage in België wanneer de eerste rapsongs en hiphopfilms (zoals *Beat Street* en *Breakin'*) naar Europa kwamen. Nadat de grote rage voorbij was, werd er nog vaak *underground* gedanst. Tegenwoordig zijn er meer en meer dansscholen waar je **hiphop, popping, breaking** ... kan leren, en worden er wereldwijd **battles** georganiseerd.

De dansstijlen zijn voortdurend in ontwikkeling, waardoor nog steeds nieuwe subgenres ontstaan. Doorheen de jaren is *hiphop* een dansstijl op zich geworden en wordt soms ook de term **urban dance** gebruikt om de stijlen te benoemen die voortkomen uit de dansen die op straat of in de clubs van de East en West Coast ontstonden.

Urban dansstijlen

Popping en **locking** ontstonden in Los Angeles (West Coast). Ze worden ook wel *funkstyles* genoemd, omdat ze vooral op funk- en soulmuziek gedanst werden. Zuiver popping is het snel op- en ontspannen van de spieren op de beat van de muziek, wat een *pop* of *hit* genoemd wordt. Locking is het blokkeren van beweging tijdens de dans en die *lock* gebruiken om accenten te leggen. De grondlegger ervan is Don "Cablelock" Campbell. Deze dansstijlen werden vooral populair door het programma *Soul Train*, een tv-show met vooral R&B-, funk-, soul- en hiphopartiesten. De *Soul Train*-dansers en -dansstijlen werden zo heel populair onder de Afro-Amerikaanse en latino-populatie in de VS. Regelmatig zie je nog dat er een "Soul Train Chain / Line" wordt gevormd op funk- en R&B-feestjes. Alle dansers vormen dan twee lijnen met een ruimte in het midden, om dan van achter al dansend naar voor te komen.

Breakdancing (ook breaking, bboying of bgirling) ontstond aan de East Coast. Het wordt zowel *on the floor* (met veel grond- en voetenwerk) als *stand up* gedanst. Het stand up-gedeelte vindt zijn oorsprong in de dansstijl *rocking*, ook wel *top rock* genoemd, in combinatie met *uprocking*. Dat laatste is een dansstijl, ontstaan in Brooklyn, in battlevorm waarin tegenstanders elkaar gelijktijdig uitdagen met aanval, verdediging en vernederende moves (in principe zonder elkaar te raken).

In tegenstelling tot de hierboven genoemde *streetdance*-stijlen zijn **waacking** (ook whacking) en **voguing clubstijlen**. Ze ontstonden in de LGBTQ-community's, in clubs en tijdens *home parties*. In die context voelden ze zich in een veiligere omgeving om hun eigen stijl te dansen. Waacking ontstond vanuit locking aan de West Coast. Het is een dansstijl met heel veel expressie, die sensueel en vrouwelijk is, en gebruik maakt van rechte lijnen en showgehalte. Voguing ontstond in New York (East Coast). Het gebruikt de poses van modellen op de catwalk en van de covers van het magazine *Vogue*. Het is internationaal bekend geworden door de song *Vogue* van Madonna.

Zo zijn er nog veel meer urban dansstijlen, die op hun beurt ook een *umbrella* zijn voor diverse genres. **Robot, animation, waving** ... behoren bijvoorbeeld tot popping. En robot omvat dan weer verschillende soorten robot, zoals *humanoid*, *industriële robot* en *cyborg*.

Urban cultuur

De urban cultuur bestaat niet alleen uit dansen. Ook **de muziek** (met rappers, MC's en dj's), **graffiti** ... maken er deel van uit. "Wij gaan even

goed naar rapoptredens, graffitivoorstellingen, dj-battles en dat soort dingen”, vertelt danser Gerrit Wellens. “Soms wordt daar gedanst en soms ook niet.” Dansers worden ook sterk beïnvloed door de muziek. “De muziek bepaalt hoe je danst. Op electro-funk ga je bijvoorbeeld meer robotachtig dansen; op soul ga je lossier, funkier dansen”, zegt Gerrit.

“Als dansers samen komen, dan vormen ze vaak een cirkel (*cypher*) waar vooral dans gedeeld wordt (*sharing the dance*). Soms ontstaan er *battles*. Die zijn niet gejureerd door een jury; het is een moment om je niveau naar boven te brengen door je te meten tegenover een andere danser. In clubs werden deze momenten gebruikt om te imponeren of de dans te delen. Georganiseerde battles worden wel gejureerd. Daarbij zijn er verschillende systemen”.

“Zo is **7 to Smoke** een battlesysteem waar je probeert als eerste zeven overwinningen te halen tegenover andere dansers.” Er kan zowel **solo, in duo als in crew** gedanst worden. Daarnaast kunnen één of meerdere stijlen aan bod komen. “Als er een poppingbattle is, kan je alle substijlen dansen, maar er zijn ook wavingbattles, robotbattles ... Underground geven de juryleden meestal een showcase om te bewijzen dat zij over de juiste kennis beschikken en de kwaliteit hebben om te jureren.”

Gerrit omschrijft de *urban dance community* ook als een “wereldwijde familie”. “Ik heb dansprojecten gedaan met mensen waarmee ik nog altijd contact heb. Dat is *immer growing* en dat maakt het plezant”.

Pionier in België

Gerrit Wellens is in Vlaanderen een van de pioniers van de urban danscultuur. Hij begon in de jaren 80 met het kopiëren van videoclippen waarin gebreakdancd werd, en volgde enkele maanden les bij Julio Bader Calderon, een b-boy uit de Bronx (uit de crew Bronx Break Masters) die hier op tour was om initiaties en les te geven. Daarna begon hij zelf les te geven, terwijl hij intensief bleef trainen om het niveauverschil met zijn leerlingen te vergroten. Intussen huurt hij al een 30-tal jaar een eigen zaal, om zelf te trainen, maar ook waar anderen naartoe kunnen komen om te dansen.

Gerrit danst nog steeds en heeft zich ontwikkeld tot *popper*. Hij geeft af en toe workshops en showcases, gaat jureren bij battles en zet sterk in op video via zijn sociale media. Hij blijft zich ook zelf verder ontwikkelen door workshops te volgen. “Ik kan altijd blijven bijleren”, zegt hij.

**Deze inzending kwam tot stand dankzij CEMPER, het Centrum voor Muziek- en Podiumerfgoed, op basis van een gesprek met Gerrit Wellens.*

 INZENDER
Gerrit Wellens

 LOCATIE
Wereldwijd

 THEMA
Muziek en podiumkunsten
Sport en spel

 TREFWOORD
#dans